

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 351. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515385503648/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

Kotzebue (1761-1819), som en småborgerlig klage over tiden, tit brugt ironisk af B. *Etatsraad*: titel i 3. rangklasse. Se n.t.s. 90. – *den vise Syrach's priis ingen* (. . .): se n.t.s. 142. – *Oraklet*: her om selvindlysende tankesprog eller spådom. – *Sophister*: en gruppe gr. filosoffer i 400-tallet f.Kr., kendt bl.a. for deres spidsfindighed og skepsis.

- 194 *røson*: fornøjelig, interessant. – *udføre*: fuldendte. – *humanistime*: vellærdste. – *insanis aut versus facis?*: bygger på Horats: *Satirer* II, 2, sat. 7, vers 117, hvor Horats' slave Davus siger om sin herre: *Aut insanit homo, aut versus facit*: manden er gal, eller han skriver vers.
- 195 *summe*: se n.t.s. 126. – *hændelsesvis*: tilfældigvis. – *Per deum* (. . .) *res*: ikke klassisk, men kristen lat.; uden bestemt opr.; ældste belæg (i *Revised Medical Latin Wordlist*) er fra 1564.
- 196 *gaudeamus igitur*: lat. lad os da glæde os; gl. studentersang. – *Ruffet*: beboelshuus på skibsdæk.
- 198 *Shawlet*: sjalet. – *ufjoradelig*: utvivlsomt.

Skyrten paa Aunshbjerg

Trykt første gang i novelle- og digtsamlingen *Kornmodn* (1839). Oprykt i *GmNIV*.

Novellen bygger frit på et par barndomsindtryk: en karls mord på sin kæreste og den tidligere skytte på Hald Wilh. Johannsens død ved et ulykkes-tilfælde. Herom i *Li-Tr* II, 134-136; om mordet i folkelig overlevering, se E. Tang Kristensen: *Danske Sagn*, ny Rk. III, 77 (1931). – Om personalhistoriske enkeltheder, se *SSk* XXIV, 233f.

- 199 *Aunshbjerg*: se n.t.s. 34. – *Etatsraad*: titel i 3. rangklasse (se n.t.s. 90). – *den permanente Guillotines*: måske øgteskabet. – *Mamille*: næsthøjeste trumf i Phombre. – *Satisfaction*: tilfredsstillelse. – *Tøjreslaget*: et tøjret dyrs græsningsområde. – *Skyrten*: se n.t.s. 7. – *Legitimiteten*: godtgørelse af et forholts rigtighed. – *General Nunsen*: chef i 3. Jy. Dragouregiment; blev 1788 anklaget for embedsmisbrug og gik, skont frikendt, i russisk tjeneste.
- 200 *Kehrausen ved Rosbach* (. . .) *Pompadourgeneralen* (. . .) *gamle Fritz*: i slaget ved Rosbach 1757 vandt preusserne, anført af den preussiske konge Frederik den Store (1712-1786), over franskmændene; disse anførtes af marskal Soubise, der havde fået kommandoen ved kejser Louis XV's elskerinde Mme Pompadours indflydelse. *Kehraus*: sludans i højt tempo. – *Sipsippensip*: Versioner af remsen om søstrene Sip, Sipsippensip og Sipsippensipsipsirunsip ses i E. Tang Kristensen: *Danske Dyrtefæler og Kjæderemser* (1896), nr. 570-581. – *Ladeføglen*: se n.t.s. 46. – *Onði i Tiendeme*: kunne være symptom på graviditet.
- 201 *en Miltvej*: se n.t.s. 35. – *Bilæggekakelevn*: stueovn med fyring og aftræk i